

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za I kvartal 2018. godine ^(p)

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za I kvartal 2018. godine.

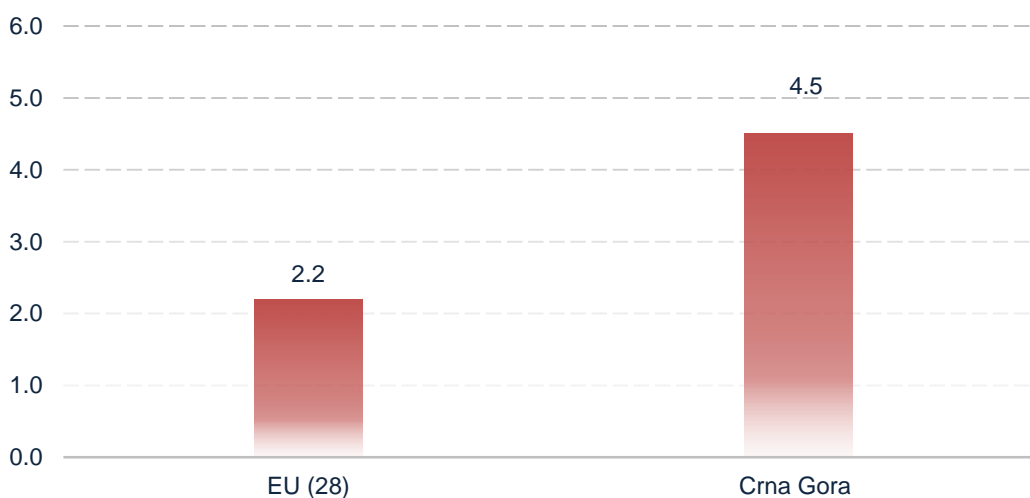
Bruto domaći proizvod Crne Gore u I kvartalu 2018. godine iznosio je 832,6 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 777,3 miliona eura.

Realna stopa rasta BDP-a u I kvartalu 2018. godine iznosila je 4,5%.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

Kvartali	2018
	IQ
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	832,6
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	812,6
Nominalna stopa rasta, %	7,1
Realna stopa rasta, %	4,5

Grafik 1. Realne stope rasta za IQ 2018, u %



(p)- preliminarni podaci. Finalni podaci će biti raspoloživi nakon obračuna godišnjeg BDP-a.

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ2017	IQ2018
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	860 555	885 505
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	698 018	718 280
1.2	1.2 Potrošnja države	162 537	167 225
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	199 394	266 954
3	3 Promjene u zalihama	70 910	51 646
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-353 529	-371 453
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	202 751	243 421
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	556 280	614 875
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	777 329	832 652

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IQ2017	IQ2018
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	110,7	106,3
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	89,8	86,3
1.2	1.2 Potrošnja države	20,9	20,1
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	25,7	32,1
3	3 Promjene u zalihama	9,1	6,2
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-45,5	-44,6
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	26,1	29,2
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	71,6	73,8
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

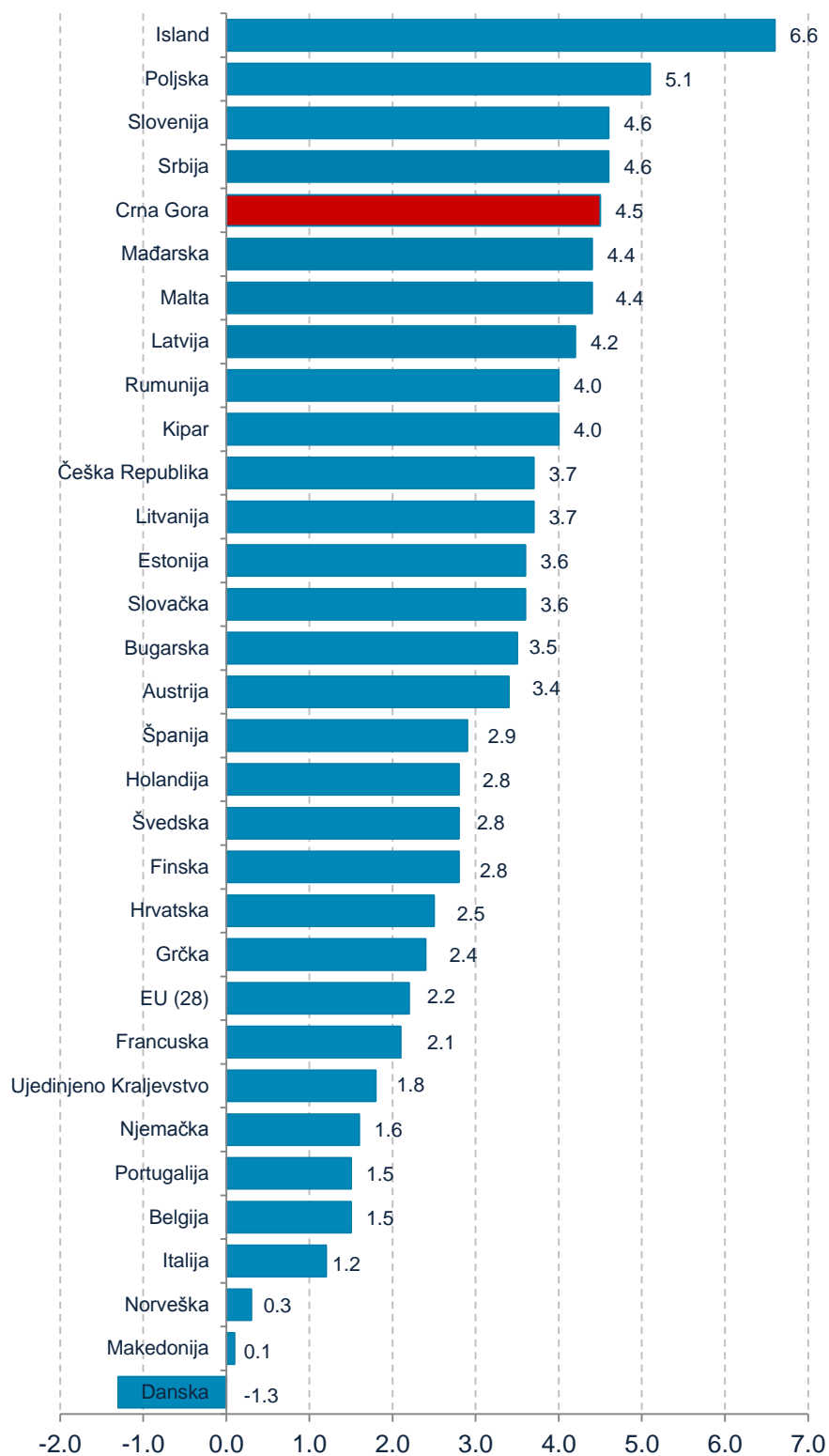
Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ2017	IQ2018
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	849 810	862 743
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	690 720	699 124
1.2	1.2 Potrošnja države	159 090	163 619
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	198 468	263 332
3	3 Promjene u zalihama	48 869	57 767
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-343 629	-371 257
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	193 644	236 620
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	537 273	607 877
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	753 518	812 586

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IQ2017	IQ2018
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	112,8	106,2
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	91,7	86,0
1.2	1.2 Potrošnja države	21,1	20,1
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	26,3	32,4
3	3 Promjene u zalihama	6,5	7,1
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-45,6	-45,7
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	25,7	29,1
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	71,3	74,8
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2. Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IQ 2018



<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Zavod za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Šodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl list CG br 18/12) i Programu zvanične statistike 2014-2018 (Sl. list CG br. 13/14) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Zavod za statistiku Crne Gore za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava Carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Zavoda za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Tiraž: 30 primjeraka

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br 2, telefon (+382) 20 230-811, tel/fax (+382) 20-230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

tel/fax +(382) 20 223-435

web: www.monstat.org
email: contact@monstat.org